

Advies aan college van burgemeester en wethouders van De Fryske Marren

Portefeuillehouder(s) mevrouw I. Groeneveld Datum voorstel: 26-05-2026 Besluit raad: Ja T.k.n. raad: Nee Zaaknummer: Z.752518 Aantal bijlagen: 3 Behandeld door: Team: Programmateam Duurzaamheid	Overlegd/samengewerkt met: Adviseur: ☐ communicatie ☐ juridische zaken ☐ financiën ☐ p&o ☐ inkoop Team: ☐ backoffice sociaal domein ☐ sociaal wijkteam ☐ bestuur en concernadvies jeugd en gezin ☐ concerncontrol ☐ sociaal wijkteam ☐ diensten beheer werk en inkomen ☐ informatie ☐ sociaal wijkteam ☐ klanten contact centrum zorg en participatie ☐ maatschappelijke ontwikkeling ☐ vergunningen, ☐ middelen toezicht en ☐ ondersteuning handhaving ☐ ruimtelijk beheer/realisatie ☐ wijkbeheer ☒ ruimtelijke ontwikkeling ☐ wijkover- schrijdend beheer
---	---

Onderwerp:

Indienen zienswijze ontwerp-voorkeursbeslissing hoogspanningsverbinding Viervelaten – Ens 380 kV

Ontwerpbesluit:

Het college besluit:

1. de gemeenteraad voor te stellen de zienswijze van de gemeente De Fryske Marren op de ontwerp-voorkeursbeslissing voor de 380 kV-hoogspanningsverbinding Viervelaten – Ens vast te stellen;
2. na vaststelling door de gemeenteraad zorg te dragen voor indiening van de zienswijze bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Datum:

Openbaar: openbaar

Besluit college:

Inleiding - Ynliding

Het Ministerie van Economische zaken en Klimaat heeft de ontwerp-voorkeursbeslissing voor de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Vierverlaten en Ens ter inzage gelegd. Binnen deze procedure bestaat voor overheden de mogelijkheid een zienswijze in te dienen.

De aanleg van deze verbinding is noodzakelijk om het landelijke elektriciteitsnet toekomstbestendig te maken en de energietransitie mogelijk te maken. Het gekozen tracé heeft gevolgen voor het grondgebied van De Fryske Marren en raakt inwoners, landschap en leefomgeving binnen onze gemeente.

De gemeenteraad heeft aangegeven groot belang te hechten aan het benutten van de mogelijkheid om namens De Fryske Marren een zienswijze in te dienen. Met dit voorstel wordt invulling gegeven aan deze wens.

Beoogd resultaat - Beëage resultaat

Het indienen van een zienswijze waarmee de belangen van De Fryske Marren en haar inwoners nadrukkelijk worden ingebracht in de verdere besluitvorming over de 380 kV-verbinding Vierverlaten – Ens.

Argumenten - Arguminten

1.1 De gemeente kan zich vinden in het gekozen tracé.

Hoewel de gemeente bij voorkeur geen aanvullende hoogspanningsinfrastructuur op haar grondgebied zou realiseren, erkennen wij de noodzaak van uitbreiding van het landelijke hoogspanningsnet ten behoeve van leveringszekerheid, netcongestie-oplossingen en de energietransitie.

De gemeente spreekt in haar zienswijze uit dat dit tracé het minste effect heeft op inwoners, bedrijven en omgeving, mits de verdere uitwerking zorgvuldig plaatsvindt en de belangen van inwoners en landschap adequaat worden geborgd.

1.2 Mogelijke gezondheidsrisico's moeten zoveel mogelijk worden voorkomen

De gemeente De Fryske Marren hecht groot belang aan het beschermen van de gezondheid van inwoners. Hoewel wetenschappelijk geen eenduidig causaal verband is vastgesteld tussen blootstelling aan magneetvelden van bovengrondse hoogspanningslijnen en gezondheidseffecten, zijn er volgens het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu aanwijzingen die aanleiding geven om het voorzorgsbeginsel toe te passen bij nieuwe situaties. Daarbij wordt geadviseerd rekening te houden met voldoende afstand tussen hoogspanningslijnen en langdurige verblijfsfuncties, zoals woningen, scholen en kinderopvanglocaties ([RIVM – Gezondheidseffecten hoogspanningslijnen](#)).

De gemeente maakt zich zorgen over mogelijke gezondheidsrisico's voor inwoners die in de nabijheid van het tracé wonen of verblijven. Daarom is het van groot belang dat deze risico's bij de verdere uitwerking zoveel mogelijk worden vermeden en waar mogelijk volledig worden uitgesloten.

De gemeente verzoekt het Ministerie van Economische zaken en Klimaat en TenneT om bij de verdere planuitwerking het voorzorgsbeginsel leidend te laten zijn en de afstand tot bestaande en toekomstige woonfuncties zo groot mogelijk te houden.

1.3 Goede communicatie richting inwoners is essentieel.

Voor inwoners is duidelijkheid over planning, effecten en vervolgstappen van groot belang.

De gemeente benadrukt daarom het belang van tijdige, heldere en proactieve communicatie vanuit TenneT en het Ministerie Economische zaken en Klimaat richting inwoners en andere belanghebbenden.

Mensen willen weten waar zij aan toe zijn. Goede communicatie draagt bij aan vertrouwen en voorkomt onnodige onzekerheid.

1.4 Verkabeling van het bestaande 110 kV-tracé moet nadrukkelijk worden geborgd.

De gemeente hecht groot belang aan het parallel verkabelen van het bestaande 110 kV-tracé langs het nieuwe 380 kV-tracé. Verkabelen is het ondergronds brengen van bovengrondse hoogspanningskabels.

Hoewel dit uitgangspunt reeds onderdeel is van de huidige planvorming, acht de gemeente het noodzakelijk dit in de zienswijze expliciet te benadrukken. Verkabeling is essentieel om de ruimtelijke impact te beperken en de landschappelijke kwaliteit zoveel mogelijk te behouden.

1.5 De inpassing tussen Heerenveen en Oudehaske moet rekening houden met toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor het deeltracé tussen Heerenveen en Oudehaske is een zorgvuldige landschappelijke en ruimtelijke inpassing noodzakelijk. Daarbij moet nadrukkelijk rekening worden gehouden met de toekomstige ontwikkeling van Heerenveen-West. Voor deze gebiedsontwikkeling is op termijn een betere aansluiting van een rondweg rondom Heerenveen op de A7 noodzakelijk.

Bij de nadere uitwerking en eventuele hertracering van de hoogspanningsverbinding dient hiervoor voldoende ruimtelijke reservering te worden aangehouden, zodat toekomstige infrastructurele ontwikkelingen niet worden belemmerd.

Daarom wordt in de zienswijze aan het Ministerie van Economische zaken en Klimaat en TenneT gevraagd om dit expliciet te betrekken bij de verdere planuitwerking, in nauwe afstemming met gemeente De Fryske Marren en de gemeente Heerenveen.

1.6 De gemeente moet nauw betrokken blijven bij de verdere uitwerking van het volledige tracé op gemeentelijk grondgebied.

De gemeente De Fryske Marren acht het van groot belang om nauw betrokken te blijven bij de verdere uitwerking van het volledige tracédeel dat over het grondgebied van de gemeente loopt. Binnen het gehele tracé op gemeentelijk grondgebied spelen belangrijke ruimtelijke, landschappelijke, maatschappelijke en infrastructurele belangen. De lokale gebiedskennis van de gemeente is essentieel om te komen tot een zorgvuldige inpassing waarbij rekening wordt gehouden met bestaande functies, toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen en de belangen van inwoners.

De gemeente verzoekt het Ministerie van Ministerie van Economische zaken en Klimaat en TenneT om De Fryske Marren gedurende het gehele vervolgproces actief en vroegtijdig te betrekken bij de verdere planuitwerking van alle tracédelen binnen de gemeentegrenzen.

1.7 De uitkoopregeling moet zorgvuldig en coulant worden toegepast.

De aanleg van de nieuwe hoogspanningsverbinding kan voor direct omwonenden ingrijpende gevolgen hebben. De gemeente De Fryske Marren verwacht dat bij toepassing van eventuele uitkoop- of compensatieregelingen ruimhartig en zorgvuldig wordt gehandeld, met oog voor de individuele situatie van betrokken inwoners.

Daarbij is het van belang dat inwoners duidelijkheid krijgen over de voorwaarden, procedures en mogelijkheden en dat maatwerk mogelijk is waar de impact op de leefomgeving groot is.

Een coulante benadering draagt bij aan draagvlak en aan een zorgvuldige behandeling van inwoners die direct worden geraakt door het project.

1.8 De raad hecht belang aan actieve betrokkenheid van de gemeente in deze procedure.

De ontwikkeling van de nieuwe 380 kV-verbinding heeft grote ruimtelijke en maatschappelijke impact op onze gemeente. Door gebruik te maken van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen, kan De Fryske Marren haar belangen expliciet onder de aandacht brengen bij het Ministerie van Economische zaken en Klimaat.

Hiermee wordt invulling gegeven aan de wens van de raad om actief invloed uit te oefenen op de verdere uitwerking van het project.

2.1 Het indienen van de zienswijze is noodzakelijk om de gemeentelijke standpunten formeel kenbaar te maken.

Met vaststelling van de zienswijze door de gemeenteraad zijn de standpunten en aandachtspunten van de gemeente De Fryske Marren ten aanzien van de ontwerp-voorkeursbeslissing bestuurlijk vastgesteld. Door de zienswijze vervolgens in te dienen bij het Ministerie van Economische zaken en Klimaat worden deze standpunten formeel ingebracht in de besluitvormingsprocedure en kunnen zij worden betrokken bij de verdere afweging en uitwerking van het tracé.

Hiermee maakt de gemeente haar belangen en verwachtingen ten aanzien van onder meer de landschappelijke inpassing, gezondheidsaspecten, verkabeling van het 110 kV-tracé en communicatie richting inwoners op heldere wijze kenbaar.

Kanttelingen: risico's en eventuele beheersmaatregelen – Kanttekeningen: risico's en eventuele beheersmaatregelen

De uiteindelijke besluitvorming ligt bij het Rijk.

Hoewel de gemeente via een zienswijze invloed kan uitoefenen, ligt de uiteindelijke besluitvorming bij het Rijk.

Beheersmaatregel:

Door de zienswijze helder en constructief te formuleren en afstemming te zoeken met betrokken gemeenten en andere stakeholders, wordt de kans vergroot dat de gemeentelijke belangen worden meegewogen, bovendien hebben wij bij de uitwerking ook iets om op terug te komen.

Beleid, regelgeving en Sustainable Development Goals (SDG's) – Belied, regeljouwing en Sustainable Development Goals (SDG's)

Financiën - Finânsjes

Dit collegeadvies heeft geen directe financiële consequenties.

Duurzaamheid - Duorsumens

De uitbreiding van het hoogspanningsnet is noodzakelijk om de groeiende vraag naar elektriciteit als gevolg van verduurzaming van woningen, mobiliteit en bedrijfsprocessen mogelijk te maken.

Participatie - Partisipaasje

De gemeente verwacht van TenneT en het Ministerie van Economische zaken en Klimaat dat inwoners en belanghebbenden actief en tijdig worden betrokken bij de verdere uitwerking van het project.

De gemeente blijft hierbij de belangen van haar inwoners nadrukkelijk bewaken.

Communicatie - Kommunkaasje

Doel van dit collegeadvies is het voorleggen van de concept-zienswijze aan de gemeenteraad ter besluitvorming.

Na besluitvorming door de raad wordt de vastgestelde zienswijze ingediend bij het Ministerie van Economische zaken en Klimaat. De raad wordt gedurende het verdere proces geïnformeerd over relevante ontwikkelingen rondom de planvorming en de verdere uitwerking van het tracé.

Vervolg en evaluatie - Ferfolch en evaluaasje

Na vaststelling door de gemeenteraad wordt de zienswijze ingediend bij het Ministerie van Economische zaken en Klimaat.

In de vervolgfase werken het ministerie en TenneT het gekozen tracé nader uit. De gemeente De Fryske Marren zal hierbij als betrokken overheid worden betrokken bij de verdere planuitwerking, onder meer ten aanzien van de landschappelijke inpassing, de verkabeling van het 110 kV-tracé, de uitwerking van het traject tussen Heerenveen en Oudehaske en de communicatie richting inwoners.

Het college zal de gemeenteraad actief blijven informeren over de voortgang en relevante vervolgstappen binnen het project.

Bijlagen - Taheakke

- Bijlage 1: 20260526-Bijlage 1-380kV-Vierverlaten-Ens-Zienswijze-ontwerp-voorkeursbeslissing-Z.752518
- Bijlage 2: 20260429-Bijlage 2-Concept Ontwerp VKB VVL-Ens-Z.752518
- Bijlage 3: 20260701-RV-380kV-Vierverlaten-Ens-Indienen-zienswijze-ontwerp-voorkeursbeslissing-Z.752518
- Bijlage 4: 20260701-RV-voorblad-380kV-Vierverlaten-Ens-Indienen-zienswijze-ontwerp-voorkeursbeslissing-Z.752518
- Bijlage 5: 20260701-RB-380kV-Vierverlaten-Ens-Indienen-zienswijze-ontwerp-voorkeursbeslissing-Z.752518